

3.1. TEHNIČKI OPIS

Franjevački samostan i Župna crkva sv. Filipa i Jakoba u Vukovaru

Franjevački samostan sa Župnom crkvom sv. Filipa i Jakoba u Vukovaru, smješten je na povišenom platou nad Dunavom na kat. čestici br. 1985, k.o. Vukovar Kompleks se sastoji od crkve na jugozapadnom dijelu i tri samostanska krila koja s crkvom zatvaraju atrij samostana, na sjeveru sa odgrađenom kulom, a unutar cijelog kompleksa se nalaze još građevine pactoralnog centra sv. Bono i pomoćne građevine garaža sa spremištima, te vanjskih sanitarija. Na sjeverozapadnoj strani (glavni ulaz crkve i samostana) nalazi se perivoj, a uzduž jugozapadne strane crkve smještena je javna prometnica, a kolni ulaz u cijeli kompleks je sa istočne strane, uz koji je smješten parking..

Franjevački samostan teško je oštećen u ratnim razaranjima Vukovara 1991.g, a zatim u razdoblju do 1998. devastiran, opljačkan i uništavan djelovanjem ljudi i atmosferilija. Od 1998. godine do 2015. trajala je obnova crkve i samostana.

Povijesni razvoj

(prema "Vukovar- Franjevački samostan i Župna crkva sv. Filipa i Jakoba - Podloga za programsku skicu s opisom potrebnih aktivnosti za početak radova obnove" - Ministarstvo kulture - Zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode - listopad 1997, autori: Zlatko Karač, dipl.ing. arh. i Božidar Uršić, dipl. ing. arh.)

.....Franjevački samostan sa Župnom crkvom sv. Filipa i Jakoba u Vukovaru (u sklopu Franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda) smješten je na visokoj terasi uz Dunav, pri vrhu Šlezije (Gajeve ulice) i na početku Šamca, toga najstarijeg dijela grada.

Već za turske vladavine u Vukovaru je izgrađena franjevačka crkvice (drveni "molitveni paviljon"uz rijeku spominje se 1659.). Prva stalna franjevačka rezidencija bila je drvena kuća sa samo dvije prostorije (građena 1688, proširena 1704.). Stajala je uz zapadni rub današnjeg samostanskog perivoja, a budući da se nalazila podalje od stare crkvice, uskoro je uz nju izgrađena nova drvena crkva (1707.), s drvenim tornjićem.

Za vrijeme predstojnika o. Marka Dragojevića, na zemljištu istočno od rezidencije započela je izgradnja današnjeg monumentalnog samostanskog sklopa (1723.), koji je do ratnih razaranja bio najstariji sačuvani barokni spomenik, i uopće najstarija sačuvana građevina u Vukovaru. Prvotna jednobrodna svođena crkva (dovršena 1733.) uz svetište je imala prigrađen zvonik (građen 1723-43, srušen 1752.). Kasnije je nad glavnim pročeljem podignut drveni zvonik (meštar Karlo, 1752.), a današnji vitki toranj ispred ulaza u crkvu djelo je vukovarskog graditelja M.Weichmanna (1773-74.). U samostanskom sklopu najstarije je sjeverno dunavsko krilo (1727.), dok su ostali traktovi oko pravilnoga klaustra s arkadnim trijemovima u prizemlju sukcesivno dograđivani do 1756. Istočno od samostana, oko velikog dvorišta izgrađen je sklop gospodarskih zgrada (npr. "suknara" se spominje već 1752.).

Cijeli je kompleks više puta obnavljan i dograđivan, a svoj konačni oblik dobio je nakon historicističke pregradnje crkve (1896-97.), koja je gotovo dvostruko produžena i u središnjem dijelu proširena s još dva bočna broda (projekt: arhitekt R.Jordan; graditelj V.Philipp). S 56 m dugačkim središnjim brodom vukovarska župna crkva spada među najveće sakralne građevine u Hrvatskoj.

Ispred glavnog pročelja samostana oko 1900. zasađen je raskošni perivoj u koji je uklopljena barokna kapelica sv. Ivana Nepomuka (1749.), s još nekoliko primjera sakralne plastike. Klaustar je bio uređen kao cvjetnjak, a gospodarski vrtovi s povrtnjakom zasađeni su na kaskadnim terasama povrh Dunava.....

PROJEKTI ZADATAK

Samostan i crkva posjeduje veliku zbirku starih knjiga i spomeničke građe koje su u većem dijelu vraćene nakon ratnih razaranja. Za potrebe prezentacije i dostupnosti istoga javnosti, uz postojeće prostorije na 1 katu pojavila se potreba za proširenjem prostora.

Ovim projektom je predviđeno uređenje potkrovlja sjevernog i istočnog krila uz smještanje unutar potkrovlja knjižnice i višenamjenske dvorane. Predviđenom rekonstrukcijom ostaje se unutar postojećeg gabarita krova.

STANJE LOKACIJE

Pristup na parcelu građevine je s istočne strane iz Samostanske ulice, a do građevine je internom prometnicom širine 6 m uz koju su smješteni parkinzi.

Ulaz u građevinu je sa zapadne i istočne strane.

Cijeli kompleks samostana i crkve je zaštićen kao pojedinačni spomenik kulture. Kompletna parcela je hortikulturno uređena.

LOKACIJSKI UVJETI

Ukupno je danas na parceli smješteno 4 građevina. Uz kompleks samostana i crkve nalazi se kula koja je mostom spojena sa samostanom na 1 katu, pastoralni centar sv. Bono, te pomoćne građevine vanjskih sanitarija i građevina garaža i spremišta.

Zahvatom obuhvaćenim ovim glavnim projektom predviđeno je samo zahvat unutar potkrovlja sjevernog i istočnog krila samostana.

Predviđenim zahvatom ne mijenjaju se koeficijent izgrađenost parcele, kao ni volumen građevine. Okoliš građevine i sve zelene površine se zadržavaju postojeće i nisu predmet ovog zahvata.

Rekonstrukcija potkrovlja sjevernog i istočnog krila samostana

Kompletna rekonstrukcija se izvodi unutar postojećih gabarita građevine.

Povezivanje postojećeg I kata sa potkrovljem u istočnom krilu izvesti će se novim stepenicama na poziciji današnjih sanitarija u sjevernom dijelu. U potkrovlju se na vrhu stepenica uz lobi smještaju čajna kuhinja i garderoba, muške i ženske sanitarije, te ulaz u knjižnicu i prostoriju izložbi i predavanja (multifunkcionalni prostor). Unutar prostora knjižnice predviđen je odjeljak za knjižničara. Prostor izložbi i predavanja je kroz hodnik povezan na sjeverno krilo samostana. Uz hodnik su smješteni prostori spremišta (za potrebe multifunkcionalnog prostora) i kancelarije.

Za potrebe uređenja potkrovlja i izvedbe slojeva stropa potkrovlja zadržava se u potpunosti postojeća krovna konstrukcija, a postojeći pokrov se skida i ponovno postavlja po postavi krovne folije i kontra letvi. Toplinska izolacija se postavlja unutar rogova i ispod, do obloge iz gipskartonskih vatrootpornih ploča kojim se oblaže cijela kosina krova do sljemena. Na svakom krilu samostana na strani prema atriju se postavlja po 4 krovna prozora u ravnini sa krovom, Pod potkrovlja se podiže iznad veznih greda krovišta, pomoću konstrukcije povišenog poda. Podovi u prostorijama su izvedeni iz parketa, a u servisnim prostorima keramike. Svi zidovi u potkrovlju su izvedeni iz gipskartonskih duplih ploča na metalnoj podkonstrukciji, ovisno o poziciji – vatrootpornih, sa potrebnom izolacijom iz mineralne vune. Gipskartonskim pločama i topl. izolacijom oblažu se i postojeći zabatni zidovi prema sjevernom krilu i istočnom krilu. Svi zidovi u sanitarijama će se obložiti keramičkim pločicama, a ostali ličiti. Stropovi u hodniku i lobiju je izveden s donje strane vezne grede kao spuštene gips kartonski strop na metalnoj konstrukciji iznad kojeg se smještaju rekuperatori, a u ostalim prostorima strop je ujedno i obloga krovnih greda i prati nagib krova. Vidljivi i nezaštićeni dio krovišta se boji PIROSTOP premazom u bijeloj boji.

Sva vrata osim protupožarnih će se izvesti kao stolarija.

Novo uređeni prostor potkrovlja će se požarno odvojiti od ostatka građevine.

Sve prostore potkrovlja se predviđa grijati i po potrebi hladiti, što je predviđeno ventilokonvektorima po prostorijama (podnim i stropnim – sanitarije) koji se zagrijevaju preko postojeće toplinske stanice, a hlade preko nove dizalice topline smještene na parceli u sjevernom dijelu. Za potrebe izmjena zraka predviđen je sistem ventiacije svih

prostora, sa obradom zraka preko rekuperatora (smještenih u stropu hodnika i lobija)
Svi prostori su rasvijetljeni adekvatnom umjetnom rasvjetom uz korištenje štedljivih izvora svjetla.

ZBRINJAVANJE OTPADA

S obzirom da se dio postojeće građevine ruši ili uklanja potrebno je sa svim građevinskim otpadom od rušenja kao i otpad koji nastaje u toku radova razvrstati te na pravilan način isti zbrinuti i odvesti na zbrinjavanje. Građevni otpad mora se odvojeno skupljati i zatim reciklirati. Izvođač potpisom ugovora o gradnji za navedeni zahvat na sebe preuzima obvezu predaje građevnog otpada tvrtci koja ima koncesiju za gospodarenje građevnim otpadom. Zabranjeno je odlaganje građevnog otpada na mjestu nastanka ili na lokacijama koje za to nisu predviđene. Isto vrijedi i za sve druge vrste otpada.

INSTALACIJE

Sve instalacije su obrađene u posebnim projektima, Sve instalacije se izvode sa spojem na postojeće instalacije i priključke.

ZAŠTITA OD POŽARA

Za predmetni zahvat je izrađen elaborat zaštite od požara.

Na osnovu Pravilnika o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljiti u slučaju požara («Narodne novine» broj 29/13 i 87/15) članka 1. stavka 2. s obzirom da se radi o građevini koja je upisane u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske poštivani su samo zahtjevi kojima se moglo udovoljiti u smislu zaštite od požara a da se ne naruše vrijednosti kulturnog dobra, a prema pravilniku građevinarstva spada u **ZPS5**.

Novo uređeni prostor potkrovlja će se požarno odvojiti od ostatka građevine. Na ulaze u zonu zahvata – potkrovlje postavljaju se protupožarna vrata (T60) koja su sa strane samostana izvedena sa oblogom kao postojeća (povijesna vrata i dovratnik). Svi zidovi i podovi kao i dio stropa i krovništa u širini od 1,0 m (na granici požarnog sektora) prema ostalom dijelu građevine zadovoljavaju vatrootpornost od REI 90 EI 90, a svi stropovi i konstrukcija R 60 (zadnja etaža). Prostor spremišta je požarno odvojen zidovima EI 60.

Cijeli prostor će se braniti požarnim hidrantom i potrebnim brojem vatrogasnih aparata.

RACIONALNA UPORABA ENERGIJE I TOPLINKSA ZAŠTITA U ZGRADAMA

Za rekonstruirani dio građevine izrađen je proračun fizikalnih svojstava zgrade (u građevinskom projektu – mapa 2) te su na osnovu njega postavljeni slojevi zidova, podova i stropova (krova).

Sve prostore potkrovlja se predviđa grijati i po potrebi hladiti, što je predviđeno ventilokonvektorima po prostorijama (podnim i stropnim – sanitarije) koji se zagrijavaju preko postojeće toplinske stanice, a hlade preko nove dizalice topline smještene na parceli u sjevernom dijelu. Za potrebe izmjena zraka predviđen je sistem ventilacije svih prostora, sa obradom zraka preko rekuperatora (smještenih u stropu hodnika i lobija) . Za korištenje rasvjete predviđena su energetske štedni izvori svjetlosti . led ,halogena rasvjeta i fluo cijevi.

ZAŠTITA NA RADU

Zaštita na radu je opisana u posebnom Elaboratu zaštite na radu.